

باراه یافتگان

عکاس: مر تفضی سلطانن

تنظیم کننده گفت وگو: مریم ظفرمند

اشاره

علی صانعی مدرک تحصیلی کارشناسی فیزیک از دانشگاه تربیت معلم و کارشناسی ارشد تربیت بدنی از دانشگاه آزاد اسلامی دارد. او به عنوان معلم فیزیک استخدام آموزش و پرورش شد، اما افتخارات گسترده ورزشی وی در سطح ملی سبب شد چند سالی نیز به عنوان مربی تربیت بدنی خدمت کند. از جمله سابقه های ورزشی وی، خارج از آموزش و پرورش، می توان به بازیکنی، مربیگری و قهرمانی به همراه تیم ملی فوتبال ایران اشاره کرد. همچنین، او مسئول استعدادیابی فوتبال ایران و مدرس «ای افسی» است. علی صانعی با اشاره به نام گذاری هفته تربیت بدنی در تقویم سراسری کشورمان گفت: «روز یا هفته تربیت بدنی تنها یک نماد است، اما همه روزها و ماه های سال باید به ورزش توجه شود. ورزش باید جزئی از سبک زندگی معلم ها و دانش آموزان باشد. نوع نگاه سایر کشورها به ورزش با ما متفاوت است. همان طور که هر روز مسواک می زنیم، هر روز باید ورزش کنیم. یک روز صرفاً می تواند نماد (سمبل) ورزش و تربیت بدنی باشد، ولی ورزش باید در کل سال در سبک زندگی دانش آموزان و معلم ها قرار داده شود.»

گفت و گو

ورزش کنیم

باید هر روز

مسواک زدن،

گفت و گویا
علی صانعی

مربی تربیت بدنی
مدارس اسلامشهر

وسر مربی تیم ملی
امیدفوتسال ایران

چطور شد که در آموزش و پرورش استخدام شدید و چرا در آموزش و پرورش ماندید؟

من با مدرک کارشناسی فیزیک از دانشگاه تربیت معلم فارغ التحصیل و در آموزش و پرورش استخدام شدم. یک سال در استان بوشهر، منطقه شبانکاره، خدمت کردم و مابقی را در اسلامشهر بودم. از سال ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۲ در تربیت بدنی فعالیت کردم. مسئولیت آزمایشگاه، معاونت مالی، فناوری و هوشمندسازی رانیز در کارنامه فعالیت های خود دارم. آموزش و پرورش را برای خود فرصت می دانستم. محیط آموزشی و کارکردن با بچه ها را دوست دارم. از طرف دیگر، با توجه به اینکه آموزش و پرورش در مجموع هفت ماه کار فعال دارد، تداخل کاری کمتری با وقت من داشت و می توانستم به تمرین ها، اردوهای تیم ملی و سفرهایم برای شرکت در مسابقاتها برسم.

به نظر شما، تربیت بدنی یا حرکت های بدنی در مدرسه های مادر چه وضعی است؟ وضعیت تربیت بدنی در مدرسه ها را چگونه می بینید؟ چیزی که به اشتباه در آموزش و پرورش تصویب شده است، حذف معلم ورزش از دوره ابتدایی است. به جای

اینکه به تربیت بدنی در دوران ابتدایی بیشتر توجه کنیم، محدودیت ایجاد می کنیم. من به کشورهای بسیاری سفر کرده ام. ورزش را به پایه و سنین هفت هشت سال می آورند تا تشخیص دهند بچه در چه سن هایی ورزش می کند. با تجربه ترین معلم ها را به دوره های ابتدایی می آورند. مثلاً در اروپای شرقی یک دکترای تربیت بدنی به اجبار شش سال باید در دوره ابتدایی کار کند، زیرا متخصص تربیت بدنی متوجه مواردی مثل حرکت های اصلاحی و انحراف انگشت در دانش آموزان می شود و اگر نیاز باشد، همان موقع تذکر می دهد. همچنین، اگر بچه استعداد خاصی دارد، همان موقع تشخیص می دهد که بهتر است این بچه به دنبال چه ورزشی برود. مثلاً ورزش شنا یا ژیمناستیک انجام دهد، به دنبال کشتی برود یا فوتبال. فراموش نکنیم، بچه ها باید از زنگ ورزش لذت ببرند. در کل هر ورزشی یک سرگرمی است. معلم ورزش نباید خودش در سایه بنشیند و به بچه ها کلاغ بر بدهد! اینکه معلم تخصصی ورزش در ابتدایی نداریم، اشتباه بزرگی است. باید با تجربه ها را به اجبار در ابتدایی به کار گیرند. آموزش و پرورش باید در بخش های سخت افزاری و نیروی انسانی برای مدرسه های دوره ابتدایی برنامه داشته باشد.

که درس را رها کرده اند. آن مدل درس خواندن وحشتناک، برای آدم‌های خاص است.

چه مشکلات جسمانی ای در بچه‌ها می بینید که لازم باشد به آموزش و پرورش هشدار دهید؟ و به معلم‌ها، برای اینکه مقداری از این وضعیت دانش آموزان بکاهند، چه توصیه ای دارید؟

اولین مشکل دانش آموزان کم تحرکی است. بنابراین، باید به ساعت ورزش در طول هفته افزوده شود؛ به جای یک جلسه در هفته، سه جلسه در هفته باشد. معلم تنها می تواند به دانش آموز توصیه کند. من به بچه‌هایم می گویم ورزش کنید. خوب، دانش آموز می گوید کجا بروم؟ باید یک مکانی باشد، امکانات ورزشی باشد، نه اینکه امکانات فقط در اختیار بخش خصوصی باشد. دولت باید مکان‌های ورزشی را زیاد کند. در کنار بوستان‌ها مکان‌های ورزشی بزرگ و دو طبقه ایجاد کند و آن‌ها را با قیمت مناسب در اختیار عموم قرار دهد.

با توجه به امکانات و شرایط موجود چه توصیه ای دارید؟

فقط می توانیم حرف بزیم! پسر و ورزش کن! زیاد حرف بزیم، می گوید با کدام امکانات؟ یا تشویق به پیاده روی نکنیم. معلم‌ها هم به همین ترتیب. ورزش الکی جواب نمی دهد. ورزش برنامه مربی می خواهد. در حالی که می توان مکان‌های آموزش و پرورش را در تابستان به رایگان در اختیار علاقه‌مندان قرار داد. البته باز هم به خوبی جواب نمی دهد، چون مربی خوب و امکانات کم است، یا مکان‌های ورزشی پر هستند.

به نظر شما در استفاده از مکان‌های آموزش و پرورش چه خلأهایی وجود دارد؟

امروزه در آمدری برای آموزش و پرورش مهم است و این مکان‌ها را در تابستان به پیمانکارها کرایه می دهند. آن‌ها هم به دلخواه خودشان آن‌ها را در اختیار علاقه‌مندان قرار می دهند. ساعت‌های طلایی را با قیمت بالا ارائه می دهند و ساعت‌هایی را که دیگر کسی برای ورزش نمی آید، مثلاً ۹ شب به بعد را با قیمت کمتر محاسبه می کنند!

بچه‌هایی که در آموزش و پرورش ضعیف هستند و قدرت مالی کمتری دارند، امکان استفاده برایشان مهیا نیست.

به نظر من، همان طور که به فکر فرهنگ مطالعه و کتاب خوانی هستیم، باید به فکر فرهنگ ورزش هم باشیم. بین معلمی که کتاب می خواند و ورزش می کند با معلمی که این کار را انجام نمی دهد، فرق قائل شویم. آزمون سلامتی، آزمون پزشکی و آزمون ورزش باید در ساختار آموزش و پرورش اصلاح شود. به این ترتیب، مانع راکد شدن آموزش و پرورش می شویم. من در مدرسه ای که معاون آن بودم، همواره تشویق می کردم وسایل ورزشی برای مدرسه تهیه کنند: شطرنج، راکت و توپ را به مقدار کافی تهیه می کردم. در توقفگاه (پارکینگ) مدرسه فضای راکدی بود که آن را به مکان ورزشی مجهز به امکانات تبدیل کردم. باید باور کنیم کارکردن برای دانش آموزان هزینه نیست، بلکه سرمایه گذاری است. بنابراین، باید به گونه ای دیگر فکر کرد و تهیه امکانات ورزشی را هزینه ندید. مدرسه خوب باید حیاط خوب، کلاس خوب و امکانات ورزشی خوب داشته باشد. در واقع در مدرسه باید نگاه مثبت اندیش حاکم باشد تا بتوان چنین کارهایی را انجام داد.

کمبود مربی باعث شده است معلم‌های سایر رشته‌ها به کار تربیت بدنی مشغول شوند. شما در این باره چه توصیه ای دارید؟

ابتدا باید معلم‌هایی این کار را به عهده بگیرند که ورزش را دوست دارند. خودشان ورزشکار یا اهل ورزش باشند. فرقی نمی کند معلم دینی یا ادبیات باشند، مهم این است که با ورزش دمخور باشند. دوم اینکه باید برای همکاری که ابلاغ ورزش می گیرند، دوره ضمن خدمت برگزار شود؛ دوره‌های فشرده‌ای که مثلاً کالبدشناسی (آناتومی) بدن، علائم در رفتگی و کوفتگی را یاد بگیرند. حداقل کارها را یاد بگیرند. دوره‌های ضمن خدمت و دانش افزایی مفید برایشان بگذارند و معلمانی انتخاب شوند که توانایی جسمی و بدنی کافی داشته باشند، نه اینکه حتی راه رفتن هم سختشان باشد.

بعضی از دانش آموزان در دوره متوسطه، به خصوص دوره دوم، شیظنت‌های خاص خودشان را دارند. در برخورد و مواجهه مربیان تربیت بدنی با این دانش آموزان، به آن‌ها چه توصیه ای می کنید؟

بچه‌های جوان انرژی دارند. باید از معلمانی بهره ببریم که آن‌ها نیز انرژی لازم را برای مواجهه با این دانش آموزان پر انرژی داشته باشند، نه معلمی که حوصله ندارد و معلم ورزش می شود! یا معلمی که اصلاً ورزش نمی داند و ابلاغ ورزش می گیرد! وقتی معلم با دانش آموز همراه است و با او بازی می کند، بچه‌ها اصلاً شر نخواهند بود و با او راه خواهند آمد. مگر مورد خاصی باشد. طبیعت نوجوان انرژی داشتن است و او باید این انرژی را خالی کند. ما باید دانش آموزان را بر اساس علاقه‌شان هدایت کنیم.

تربیت بدنی چقدر می تواند دانش آموز را در درس هایش موفق کند؟

می گویند عقل سالم در بدن سالم است. شما برای هر فعالیتی نیازمند سلامت بدن هستید. ورزش باعث بهره‌وری بهتر خواهد بود. سبک زندگی ورزشی سبب سلامت بیشتر خواهد شد. تغذیه درست و ورزش عمر مفید را بالا می برد. اگر ما بچه‌ها را به ورزش عادت دهیم تا با آن خوب بگیرند، عمر بازدهی شان بیشتر خواهد شد و در کار خود موفق تر خواهند بود.

مشاورهای تحصیلی فقط به بچه‌ها نگویند درس بخوان. مشاور به دانش آموز می گوید همه چیز را رها کن و فقط درس بخوان! حتی نخواب و فقط درس بخوان! این غلط است. من خیلی‌ها را دیده‌ام که با این ایده درس را رها کرده اند. به قدری فشار از پدر، مادر و مشاور داشته اند

همان طور که به فکر فرهنگ مطالعه و کتاب خوانی هستیم، باید به فکر فرهنگ ورزش هم باشیم

موضوع تربیت بدنی هزینه نیست، بلکه سرمایه گذاری است

شرایط بدنی خود را آماده نگه دارند. این کار هزینه ای هم برای آموزش و پرورش ندارد. بازی ها را از مدرسه شروع کنیم. تیم های منتخب به منطقه و از آنجا به سطح شهر و استان بروند.

رودرو با مدیران و تصمیم گیران آموزش و پرورش چه حرف یا خواسته ای دارید؟

موضوع تربیت بدنی هزینه نیست، بلکه سرمایه گذاری است. وسایل ورزشی، توپ و... برای بچه ها بخردند و این ها را هزینه نبینند. این بچه ها بعد از چند سال به دوره دیگری می روند. باید برایشان هزینه کنیم. خرج کردن برای بچه ها لذت دارد. لباس خوب، امکانات ورزشی خوب، امکان رفت و آمد و ناهار بچه ها را در اردوهای ورزشی تأمین کنیم. تجهیز فضاهای ورزشی مدرسه ها را در برنامه خود قرار دهیم و بهانه نداشته باشیم پول نیاوریم. ورزش کردن بچه ها به سلامت جامعه کمک می کند. ضمن اینکه معلم ورزش خوب باید با مدیر بجنگد و او را قانع کند که این کار را انجام دهد.

برگزاری مسابقاتی در چند روز، به درد دانش آموزان و معلم هانمی خورد! مسابقات ها باید در طول سال و در چند ماه باشند. طوری برنامه ریزی شود که ورزش و مسابقه در کل سال در مدرسه ها و بین دانش آموزان و معلم ها جریان داشته باشند. مسابقات ها در کل سال حداقل هفت ماه طول بکشند. بازی ها از ۲۰ مهر شروع شوند و تا اوایل اردیبهشت ادامه داشته باشند. ورزش در مدرسه ها نشاط می آفریند. کمک می کند بچه ها به صورت فردی یا جمعی تمرین کنند. انگیزه ورزش در مدرسه ناخود آگاه همه گیر می شود. نشست و برخاست یا انجام دادن چند حرکت سر صاف، برای بچه های پر انرژی هفت سال به بالا ورزش محسوب نمی شود. ورزش تعریف دارد. باید طول زمان داشته باشد و از استانداردهای خود برخوردار شود. استمرار و ایجاد تنوع در بازی ها و مسابقات ها کمک می کند بچه ها از چند ماه قبل آمادگی کسب کنند و

با توجه به اینکه دانش آموزان کم تحرک هستند، آیا می توان قبل از درس حرکت هایی در کلاس انجام داد تا برای درس خواندن آماده شوند؟ در کلاس نمی توان این کار را کرد. کلاس جای درس است. اینکه دانش آموز بلند شود و بنشیند که ورزش نیست! ضمن اینکه تمرکز درسی دانش آموز به هم می خورد. من سال ها معلم فیزیک بوده ام. همین که در کلاس باز می شد، تمرکز کلاس به هم می ریخت، چه برسد به اینکه بخواهند ورزش انجام دهند. نمی شود در کلاس از دانش آموزان خواست چنین کاری کنند. شاید در کلاس انشا بشود، اما در کلاس ریاضی، فیزیک و شیمی نمی شود.

آموزش و پرورش هر ساله مسابقات های ورزشی برگزار می کند. آیا امکان توسعه این ها وجود دارد؟

